

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Dahlberg, U. (2023). Landsbygden är full av möjligheter. *Åbo Underrättelser* 4.5.2023, sidan 13.

Ulrika Dahlberg

Landsbygden är full av möjligheter

[Kolumnen har publicerats i ÅU 2.5.2023.](#)

Största delen av Östersjöområdet består av landsbygdsområden. Trots detta, ligger fokus hos forskare och politiker ofta på urbana centrum. Landsbygden, det rurala, är inte ett svagare utvecklat område som endast ska betraktas i relation till närmaste stad, utan ska behandlas som ett värdefullt område i sig, med potential för innovation och välmående. Det här var utgångspunkten för den tvärvetenskapliga konferensen Think Rural in the Baltic Sea Region, som ordnades i tyska Greifswald i slutet av mars. Presentationerna handlade om allt från hälsovård, demografi och migration till miljövärd, säkerhet och extremism.

I Tyskland anses rösterna till det högerextrema partiet Alternative für Deutschland (AfD) komma från landsbygden i de östra delarna av landet. Procentuellt sett kommer största andelen av rösterna ändå från mer tätbebyggda områden i väst, berättar Larissa Deppisch från Thünen-institutet. En allmänt förklarande faktor till understödet av populistiska partier är i alla fall en upplevelse av att vara en förlorare i moderniseringen och globaliseringen, samt av bristfällig infrastruktur i området där man bor. På den tyska landsbygden huserar också grupper som anser det tyska folket är överlägset alla andra och vill frigöra sig från staten, vilket utgör ett hot mot demokratin.

Också i Finland tyder det senaste resultatet i riksdagsvalet på att det finns ett missnöje bland befolkningen på landsbygden, och kanske en känsla av att bli förbisedd av den urbana befolkningen. Som landsbygdsbo känner jag också själv igen oron för att sjukhus, polisstationer, skolor och andra viktiga instanser flyttas längre bort, och att det blir allt svårare att vara jordbrukare. I en situation där besparingar måste göras, samtidigt som klimatförändringen och förlusten av naturens mångfald behöver bromsas, finns det inga lätta lösningar, trots att vissa politiker försöker presentera sådana för oss.

Det är i vilket fall som helst viktigt att centralisering inte är den enda metoden som finns i verktygsbacken när man ska spara pengar, eftersom den lätt skapar motsättningar mellan vinnare och förlorare, och gör livet osäkrare för en stor del av befolkningen. Det finns möjligheter att skapa decentraliserade lösningar till exempel när det gäller energiförsörjning. Dessa skulle öka på energisäkerheten i landet, oberoende av energiförsörjning från andra länder och oväntade väderförhållanden, och förbättra befolkningens möjligheter att påverka saker som berör dem själva.

En småskalig gräsrotsrörelse nedifrån och upp för decentraliserad energiproduktion är en möjlighet att ytterligare demokratisera ett centralt område av ekonomin och ett alternativ till energiberoende, särskilt i mindre länder och på landsbygden, säger Farid Karimi från Jyväskylä universitet, som också medverkade vid konferensen.

Landsbygden ska inte ses som ett meningslöst tomrum, som man kan utveckla och exploatera utifrån. Den lokala naturen och kulturen måste alltid tas i beaktande. Den lokala befolkningen ska ses som en aktiv part, inte endast som mottagare av investeringar. Många av framtidens arbetsplatser finns på landsbygden, inom kolinlagrande jordbruk, energi, cirkulering av näringsämnen, turism och välmående, för att nämna några exempel.

Ulrika Dahlberg jobbar som projektledare vid Yrkeshögskolan Novia.